64/1951 Sb.

Zákon

ze dne 11. července 1951,

kterým se mění a doplňují předpisy o znárodnění obchodních podniků.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl.I.

Zákon č. 118/1948 Sb., o organisaci velkoobchodní činnosti a o znárodnění velkoobchodních podniků, se mění a doplňuje takto:

1. § 4 odst. 1 zní:

"(1) Velkoobchodní činností pověří ministr vnitřního obchodu národní podniky obchodní a výjimečně může pověřiti také jiné podniky nebo orgány, při čemž zároveň určí rozsah této činnosti."

2. § 4 odst. 3 se zrušuje.

3. § 6 odst. 1 zní:

"(1) Ministr vnitřního obchodu může znárodniti zestátněním s účinností od 1. ledna 1948 nebo ode dne pozdějšího některé podniky provozující velkoobchodní činnost."

4. Za § 8 se vkládá nový § 8a tohoto znění:

§ 8a.

Pokud v oboru působnosti ministra vnitřního obchodu se majetku znárodněného podle tohoto zákona nepoužije ke zřízení národního podniku nebo k začlenění do národního podniku, nebo pokud takový majetek nebude svěřen do správy orgánům v oboru jeho působnosti, může ministr vnitřního obchodu takový majetek v dohodě s ministrem financí a s jiným ministrem převésti do pravomoci tohoto ministra, aby o něm učinil opatření ve vlastním oboru působnosti, nebo jej může svěřiti do správy komunálním podnikům nebo za náhradu určenou podle § 13 jej přenechati jiným právnickým osobám."

5. § 10 zní:

§ 10.

(1) Národní podnik, do kterého se začleňuje majetek znárodněného podniku vstupuje v den převzetí v jeho závazky. Začlení-li se majetek do několika národních podniků, určí ministr vnitřního obchodu, do kterých závazků vstoupí jednotlivé národní podniky.

(2) Svěří-li ministr vnitřního obchodu znárodněný majetek do správy orgánům v oboru své působnosti, určí zároveň v dohodě s ministrem financí, které závazky s tímto majetkem přecházejí, a to dnem převzetí majetku.

(3) Národní podnik, do něhož se začleňuje majetek znárodněný podle § 8 odst. 3 a odst. 4 písm. b), který patřil někomu jinému než vlastníku podniku, vstupuje v závazky vyplývající z práv váznoucích na tomto majetku, a to v rozsahu a za podmínek stanovených o tom v předpisech provádějících dekret presidenta republiky č. 100/1945 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících (dále jen "dekret"). Tytéž předpisy platí také pro úpravu přechodu takových závazků, bude-li majetek svěřen do správy orgánům v oboru působnosti ministra vnitřního obchodu nebo podle § 8a převeden do pravomoci jiného ministra nebo svěřen do správy komunálnímu podniku nebo přenechán jiné právnické osobě.

(4) Ministr vnitřního obchodu může v dohodě s věcně příslušným ministrem a ministrem financí učiniti opatření o přechodu závazků patřících ke znárodněnému majetku, který byl podle § 8a převeden do pravomoci jiného ministra nebo svěřen do správy komunálnímu podniku nebo přenechán jiné právnické osobě.

(5) K závazkům znárodněného podniku nepatří závazky, podle nichž má majetek tohoto podniku nebo jeho část přejíti po dni počátku účinnosti tohoto zákona na třetí osobu. Za závazky znárodněného podniku se nepokládají také osobní daně, dávky a poplatky bývalého vlastníka; takové závazky nepřecházejí s majetkem, který byl začleněn do národního podniku nebo svěřen do správy orgánům podle odstavce 2 nebo s nímž bylo učiněno opatření nebo který byl přenechán podle § 8a, ani se nelze pro ně uspokojiti z majetku znárodněného podniku. Osobními daněmi a dávkami se rozumějí daň důchodová, válečný příspěvek, daň rentová přímo vybíraná, daň z majetku podle vládního nařízení č. 410/1942 Sb., majetkové dávky podle zákona č. 134/1946 Sb., o dávce z majetkového přírůstku a o dávce z majetku, ve znění zákonů jej měnících a doplňujících, a mimořádné dávky podle zákona č. 185/1947 Sb., o mimořádné jednorázové dávce a mimořádné dávce z nadměrných přírůstků na majetku, ve znění zákona č. 180/1948 Sb. Způsob úhrady těchto osobních daní a dávek stanoví ministerstvo financí

vyhláškou v příslušném úředním listě.

(6) U závazků, které jsou hospodářsky neodůvodněné, počítajíc v to závazky ze služebních smluv, zaručující zaměstnancům nepřiměřeně vysoké platy, zaopatřovací požitky, odbytné a pod., může se národní podnik domáhati zrušení nebo jiné přiměřené úpravy. Nedojde-li o tom k dohodě, rozhodne rozhodčí soud zřízený podle zákona č. 228/1946 Sb., o rozhodčích soudech pro úpravu některých závazků národních podniků, ve znění zákona č. 272/1948 Sb. Ustanovení vět prvé a druhé platí přiměřeně také, jde-li o závazky, jež přecházejí se svěřením znárodněného majetku do správy orgánům podle odstavce 2 nebo které přecházejí podle odstavce 4.

(7) Pokud z opatření, kterým se znárodněný majetek svěřuje do správy orgánům v oboru působnosti ministra vnitřního obchodu nebo jiného ministra, nevyplývá nic jiného, neručí stát za závazky znárodněného podniku, ani když dojde k úpravě závazků podle § 11."

6. § 11 zní:

"§ 11.

Je-li majetek znárodněného podniku ke dni převzetí předlužen, může národní podnik požádati soud, aby do výše obecné ceny aktiv převzetí uspokojení závazků patřících k tomuto majetku a určil jejich splatnost, přihlížeje k hospodářským možnostem národního podniku. To platí obdobně i o komunálním podniku nebo jiné právnické osobě, jimž byl majetek znárodněného podniku svěřen do správy nebo přenechán podle § 8a."

7. § 12 odst. 2 zní:

"(2) Odporovati lze do 3 let od převzetí podniku. Jinak platí ustanovení §§ 46 až 52 občanského zákoníka č. 141/1950 Sb."

8. § 13 zní:

"§ 13.

(1) Pokud není stanoveno jinak, přísluší za majetek znárodněný podle tohoto zákona a za majetkové podstaty (jejich části), převedené do vlastnictví národního podniku podle § 9, náhrada; platí o ní přiměřeně ustanovení §§ 7 až 11 dekretu.

(2) Náhrada se neposkytuje osobám, které byly nebo budou odsouzeny pro takový trestný čin nebo potrestány pro takový přestupek, jimiž projevily nepřátelský postoj k lidově demokratickému řádu republiky nebo k její socialistické výstavbě."

9. § 14 odst. 6 se nahrazuje novým odstavcem tohoto znění:

"(6) Rozsah majetku, kterého stát nabyl konfiskací a s nímž se činí opatření podle odstavce 1, určí ministerstvo vnitřního obchodu v dohodě s ministerstvem financí."

10. § 14 odst. 7 a 8 se zrušují.

11. Ustanovení § 21 se nahrazuje novým ustanovení tohoto znění:

"§ 21.

Právní úkony a úřední úkony potřebné k provádění tohoto zákona jsou osvobozeny od poplatků a dávek. Toto osvobození neplatí však při obchodní činnosti znárodněného podniku a při opatřeních učiněných likvidátorem při likvidaci právnické osoby nebo společnosti."

12. Označení oddílu VI a jeho nadpis se vypouštějí.

13. Za § 21 se vkládá nový § 22 tohoto znění:

"§ 22.

Výtěžky (důchody) dosažené ze znárodněného podniku až do dne převzetí jsou součástí základu pro vyměření daně důchodové, všeobecné a zvláštní daně výdělkové a daně rentové posledního vlastníka znárodněného podniku před jeho znárodněním.

Čl.II.

Zákon č. 120/1948 Sb., o znárodnění obchodních podniků s 50 nebo více činnými osobami, se mění a doplňuje takto:

1. V ustanovení § 1 odst. 2 písm. b) se vypouštějí slova "které dne 1. ledna 1948 byly".

2. § 1 odst. 3 zní:

"(3) Ministr vnitřního obchodu určí, které podniky byly podle odstavce 1 znárodněny."

3. Ustanovení § 4 se nahrazuje novým ustanovením tohoto znění:

"§ 4.

Ustanovení §§ 8, 8a, §§ 10 až 13, §§ 17 a 18 a §§ 20 až 22 zákona č. 118/1948 Sb., ve znění čl. I platí přiměřeně i pro věci upravené tímto zákonem."

4. §§ 5 až 8, 9 odst. 7 a 8, §§ 12 až 14 se zrušují.

5. § 9 odst. 6 se nahrazuje novým odstavcem tohoto znění:

"(6) Rozsah majetku, kterého stát nabyl konfiskací a s nímž se činí opatření podle odstavce 1, určí ministerstvo vnitřního obchodu v dohodě s ministerstvem financí."

Čl.III.

Zákon č. 122/1948 Sb., o organizaci a znárodnění cestovních kanceláří, se mění a doplňuje takto:

1. § 2 zní:

"§ 2.

Ministr vnitřního obchodu může znárodnit zestátněním s účinností od 1. ledna 1948 nebo ode dne pozdějšího podniky provozující v plném nebo omezeném rozsahu cestovní kanceláře."

2. Ustanovení § 4 se nahrazuje novým ustanovením tohoto znění:

"§ 4.

Ustanovení §§ 8, 8a až 13, §§ 17 a 18 a §§ 20 až 22 zákona č. 118/1948 Sb., ve znění čl. I platí přiměřeně i pro věci upravené tímto zákonem."

3. §§ 5 až 9, § 10 odst. 6, §§ 13, 14 a 16 se zrušují.

4. § 10 odst. 5 se nahrazuje novým odstavcem tohoto znění:

"(5) Rozsah majetku, kterého stát nabyl konfiskací a s nímž se činí opatření podle odstavce 1, určí ministerstvo vnitřního obchodu v dohodě s ministerstvem financí."

Čl.IV.

Zákon č. 124/1948 Sb., o znárodnění některých hostinských a výčepnických podniků a ubytovacích zařízení, se mění a doplňuje takto:

1. § 3 zní:

"§ 3.

Ministr vnitřního obchodu určí, které podniky byly tímto zákonem znárodněny."

2. V ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) se vypouštějí slova "které dne 1. ledna 1948 byly".

3. Ustanovení § 7 se nahrazuje novým ustanovením tohoto znění:

"§ 7.

Ustanovení §§ 8, 8a až 13, §§ 17 a 18 a §§ 20 až 22 zákona č. 118/1948 Sb., ve znění čl. I platí přiměřeně i pro věci upravené tímto zákonem."

4. §§ 8 až 11, § 12 odst. 6 a 7, §§ 15 až 17 se zrušují.

5. § 12 odst. 5 se nahrazuje novým odstavcem tohoto znění:

"(5) Rozsah majetku, kterého stát nabyl konfiskací a s nímž se činí opatření podle odstavce 1, určí ministerstvo vnitřního obchodu v dohodě s ministerstvem financí."

Čl.V.

Ministr vnitřního obchodu může v dohodě s ministry vnitra a financí přenésti na krajské národní výbory působnost ve věcech

a) vyjímání jednotlivých majetkových kusů, majetkových souborů nebo práv ze znárodnění, pokud jich není nezbytně třeba k provozu národního podniku, a ponechání jich dosavadnímu vlastníku,

b) rozhodování o rozsahu znárodnění,

c) ukládání vlastníkům velkoobchodních podniků, aby převedli části majetkových podstat zastaveného velkoobchodního podniku za náhradu do vlastnictví národního podniku,

d) určování rozsahu začlenění konfiskovaných majetkových podstat.

Čl.VI.

Ministr vnitřního obchodu upraví a ve Sbírce zákonů vyhlásí úplné znění zákona č. 118/1948 Sb., jak vyplývá z pozdějších předpisů s připojením čl. V tohoto zákona.

Čl.VII.

Opatření učiněná ve shodě s ustanoveními tohoto zákona přede dnem počátku jeho účinnosti se pokládají za učiněná podle tohoto zákona.

Čl.VIII.

Ustanovení čl. I č. 4 a 5 a ustanovení čl. II č. 3, čl. III č. 2 a čl. IV č. 3, pokud se dovolávají ustanovení §§ 8a a 10 zákona č. 118/1948 Sb., nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1948 a ostatní ustanovení tohoto zákona dnem vyhlášení; provedou jej ministři vnitřního obchodu a financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Krajčír v. r.

Kabeš v. r.